

חקלאיות וחקלאים יקרים,

אנחנו מקווים שאחרי גל חום כבד שנמשך מספר ימים רצופים, ולא השאיר מקום לספק באיזו עונה אנחנו נמצאים, הצלחתם למצוא מעט צל, מים קרים ומזגן שפועל במלוא העוצמה. למרות הטמפרטורות הגבוהות בחוץ, הקצב שלנו לנו יורד והשבוע החולף היה גדוש בפעילות, עדכונים והתפתחויות. להלן העדכונים המרכזיים של השבוע:

לקראת בחירות 2026

נושאים שוטפים

נהלים סקרים ושונות

אירועים וכנסים

נושאים שוטפים:

• **הישג רגולטורי חשוב בנושא שאריות חומרי הדברה** – בתהליך תיקון חוק המזון, במסגרת החקיקה של "מה שטוב לאירופה" דרשנו שלא לשנות את ההוראות בדבר שאריות בחומרי הדברה שקיימות בישראל. בעקבות הדרישה הוקמה וועדה מקצועית מייעצת לשר הבריאות. בתום תהליך שנמשך קרוב לשנתיים, הגיעה הוועדה להסכמות המבטיחות הלימה בין תוויות תכשירי ההדברה המאושרות בישראל לבין דרישות השאריות (MRL) במזון מעובד וטרי. במסגרת המהלך נבחנו 1,500 שימושים חקלאיים, ומתוכם נמצא פתרון לכ-1,300 שימושים, המאפשר המשך שימוש רגיל, בעוד שעבור כ-200 שימושים יבוטל הרישום. ההחלטות יובאו לאישור ועדת הבריאות של הכנסת, ועד להשלמת החקיקה לא יחול כל שינוי והחקלאים יכולים להמשיך לפעול כרגיל לפי התוויות המאושרות. אני מודה לאורן ברנע, מזכיר ארגון מגדלי הירקות והנציג של התאחדות חקלאי ישראל בוועדה ולד"ר לילא שיני-חג' - יחיא וליעל הזה, נציגות הגנת הצומח וביקורת במשרד החקלאות וביטחון המזון, על העבודה יוצאת הדופן בוועדה. אני גם מודה לד"ר זיווה חממה יו"ר הוועדה לשלומית ציוני מנהלת השירותים להגנת הצומח ולפנינה אורן שינדור מנהלת מערך הרגולציה בתחום המזון במשרד הבריאות על הליווי של העבודה בוועדה ולח"כ יוני משריקי יו"ר וועדת הבריאות. ניתן לראות את המכתב שאורן ברנע הוציא לארגון מגדלי הירקות כאן.

• **התמודדות עם המשבר בענף הירקות לתעשייה וגיבוש פיתרונות** – ביום שני (3/8) השתתפנו בדיון בהשתתפות נציגי משרד החקלאות וביטחון המזון, משרד הכלכלה, התאחדות התעשיינים, אנשי מועצת הצמחים, ארגון עובדי הפלחה וארגון מגדלי הירקות. בישיבה הוצג מצבו הקשה של ענף הירקות לתעשייה, הנמצא כיום במשבר מערכתי. המשבר נובע מכמה סיבות מרכזיות:

1. **תחרות מול יבוא במחירים נמוכים מאוד (בעיקר מסין):** תוצאה של הורדת המכס במסגרת "רפורמת פורר" בשנת 2022 ללא מתן תמיכה.
2. **שינויים מוניטריים ומיסוי:** ירידת ערך הדולר מול השקל, מיסוי וריכוזיות בענף
3. **עלויות ייצור גבוהות וסגירת מפעלים:** לצד עלויות כשרות גבוהות.
4. **פגיעה קשה בהיקף הייצור הישראלי:** ירידה של כ-50% בהיקף הייצור המקומי, וצמצום שטחי הגידול ב-50% לכ-50 אלף דונם בלבד.

בדיון הוסכם כי חיזוק המפעלים הוא **תנאי הכרחי** להמשך קיום התחום ולביטחון המזון, והוחלט על גיבוש תוכנית משולבת לשר החקלאות וביטחון המזון, שר הכלכלה ולאגף התקציבים. תוכנית כוללת סיוע כספי לתקופת מעבר, החזרת המכסים המגנים מול יבוא מסין, וקידום צעדי התייעלות בתעשייה כדי להבטיח לפחות 50% ייצור מקומי מהצריכה. כצעד מעשי לקידום התוכנית, סוכמו משימות מיידיות לביצוע: איסוף נתוני עלויות יבוא (CIF) ועלויות ייצור מקומיות מהמפעלים, גיבוש צעדי התייעלות מול התעשייה להוזלת עלויות, קידום הצעה לתמיכה ישירה בענף מול אגף התקציבים, והגשת התוכנית המשולבת לאישורי השר, המנכ"ל ואגף התקציבים עוד לפני חילופי הממשלה, לצד סיור שטח במפעלים שנקבע לסוף אוגוסט.

- לקראת דיונים על עתיד ענפי הצומח** – ביום רביעי (5/8) השתתפנו בדיון בנושא: מסגרת העבודה המכינה לקראת דיונים על הסכם עתידי רב שנתי בתחום הצומח בין משרד החקלאות לבין משרד האוצר. לאור מצבו של הענף ולאור הצורך להגדיל את התפוקה של ענפי הצומח, בהתאם להחלטות הממשלה להגדיל את היצור המקומי של ענפי הצומח ב-33%, בהתאם לתכנית בטחון המזון של משרד החקלאות, ובהתאם לתכנית "צומחים 2050", שהוכנה ע"י מכון יסודות להתאחדות חקלאי ישראל. בפגישה בהשתתפות נציגים ממשרד החקלאות וביטחון המזון ונציגים ממועצת הצמחים הובהר כי המטרה כעת היא לקיים דיונים על מספר נושאים, במסגרת צוותים פנימיים במטרה לצמצם פערים. בדיון הועלה הצורך לבחון ולהתאים את מודלי התמיכה השונים לפי המאפיינים והצרכים של קבוצות הגידול העיקריות: מטעים, הדירים, ירקות (בייחוד ירקות לתעשייה) וגד"ש.
- דיון על הסכם רב שנתי בענף הדבש והאבקה** – ביום שני (3/8) התקיים דיון ראשוני בדבר עקרונות לסיכום תקציבי רב שנתי לתחום יצור הדבש והאבקה. הישיבה התקיימה עם יאנינה פליישון, מנהלת אגף בכיר גורמי ייצור במשרד החקלאות וביטחון המזון והשתתפו בישיבה גם מנכ"ל המועצה להאבקה ודבש גיל שצברג, דרור גל מזכיר ארגון מגדלי הדבורים ועוד נציגי מגדלים. הוצגה עמדת התאחדות חקלאי ישראל וארגון מגדלי דבורים בדבר ההסדר המוצע, שכולל מעבר מתמיכות עקיפות (מכס ומכסות) לתמיכות ישירות. הדגשנו את הצורך במעבר הדרגתי וזהיר לתמיכות ישירות ובהיקף שיספק לענף הגנה זהה לזו שהעניקו התמיכות העקיפות, לרבות רשתות בטחון מתאימות. ללא מעטפת מספקת עלולה להפגע יכולתם של משווקי הדבש מיצור מקומי לרכוש דבש מתוצרת ישראלית. פגיעה שעלולה לערער את ענף בתחום האבקה, לפגוע קשה ובאופן בלתי הפיך בתפוקה של כל גידולי הצומח וביטחון המזון של ישראל. לאור רגישותו של הענף ביקשנו לקבל את עמדת משרד החקלאות וביטחון המזון, תוך התחשבות בתחשיבי שה"מ ובחוות הדעת החיצונית על מתווה הפיילוט שהתקיים בשנים 2025-26. ככלל, התוצאות של המתווה מעידות על כך שמחד, יש קליטה של כלל ההיצע המצרפי המקומי של דבש. כל מכסות היבוא הפטורות של הדבש מנוצלות, ומאידך, נרשמה ירידת מחירים לצרכן בשנת 2025 ביחס לשנת 2024 של מחירי הדבש ב-5.45%. **אנחנו מודים ליאנינה פליישון על שיתוף הפעולה וההקשבה.**
- מכתבים על מצב ענף הליצי והמנגו** – בשבוע שעבר פנינו במכתבים דחופים להנהגת משרד החקלאות וביטחון המזון, בבקשה להקצאת סיוע חירום ממשלתי לשני ענפי פרי השרויים במשבר קשה. **במכתבנו למנכ"ל המשרד, אורן לביא**, הצבענו על הנזקים הכלכליים הכבדים שנגרמים למגדלי הליצי (בעיקר באצבע הגליל) בשל חובת ביעור מזיק ההסגר "אקרית הלבד" ללא פיצוי הולם מקנ"ט. **במכתבנו לשר ח"כ אבי דיכטר**, פירטנו כשל שוק מתמשך בענף המנגו בעקבות הפסדים כבדים מעונת 2025, שנובעים מפגיעה ביצוא לאירופה, סגירת שוק עזה, ירידה דרמטית ביבול ב-2026 וייבוש מטעים בשטח. לגבי שני הענפים ביקשנו פגישה דחופה לגיבוש מנגנוני פיצוי ותמיכה כדי למנוע את קריסת הענפים ולשמור על החקלאים.
- יישום תיקון חוק המים 31** – חשוב לנו להבהיר ולהזכיר, חקלאים שיש להם בעיה כלשהי עם יישום התיקון, מוזמנים לשלוח מייל לאגף אסדרה ברשות המים למיל asdara@water.gov.il. מוזמנים לכתב גם את אילנה דרור elana@iff.co.il שנוכל לעקוב ולהיות מעורים.
- פגישה עם שלמה מעוז** – ביום רביעי (5/8) נפגשנו אילנה דרור ואני, עם שלמה מעוז כלכלן ופרשן בכיר בתחום הכלכלה והפיננסים וזאת בהמשך למאמר שפירסם בעיתון "מעריב" שעסק בחקלאות. בפגישה הצגנו בפני שלמה את הנושאים השונים בהם אנו עוסקים בימים אלה ואת האתגרים העומדים בפני החקלאות הישראלית. סוכם שנמשיך את הקשר ונזמן את שלמה לסיוור ונשלח לו חומר רלוונטי. **אנו מודים לשלמה על ההזדמנות להיפגש.**

- **שחרור רכבים מגיוס לצה"ל** – אנו מקבלים פניות בנושא רכבים שגויסו בגלל המצב לצה"ל, ולכן מפרסמים בשנית את הקישור לבקשה המקוונת לשחרור הרכבים בשל הצורך ברכבים אלו לעבודות ולניהול המשך התפקוד "במשק החקלאות". לפרטים נוספים (כגון מי זכאי להגיש ועוד) לחצו [כאן](#), ולהגשת בקשה מקוונת לחצו [כאן](#).
- **אורכה רוחבית להגשת דוחות כספיים לשנת 2025 לאגודות שיתופיות** – על רקע המצב הביטחוני והשלכותיו על פעילות האגודות השיתופיות ומבקרי החשבונות, אישרה רשמת האגודות השיתופיות, עו"ד טלי ארפי, אורכה אוטומטית להגשת הדוחות הכספיים לשנת 2025 עד לתאריך 30.11.2026. האורכה תקפה לכלל האגודות אשר הגישו את דוחותיהן הכספיים לשנת 2024, ללא צורך בהנפקת אישור פרטני.. למסמך המלא ראה [כאן](#).
- **משרד החקלאות מקדם שיתופי פעולה וייצוא ביפן** – משלחת מקצועית של משרד החקלאות וביטחון המזון, בראשות המנכ"ל אורן לביא, קיימה ביקור ביפן במטרה להעמיק את שיתוף הפעולה הבין-מדינתי בתחומי המחקר, החדשנות, החקלאות המתקדמת וביטחון המזון. במהלך הביקור נפגשה המשלחת עם סגן שר החקלאות היפני והציגה את התוכנית הלאומית לביטחון המזון 2050. לצד קידום מנגנונים להעברת ידע וטכנולוגיות, רשמה המשלחת פריצת דרך משמעותית בסחר החקלאי עם השלמת ההליכים לפתיחת השוק היפני לייצוא תוצרת טרייה מישראל, הכוללת דלעת, מלון ואבטיח. לפרטים נוספים [כאן](#).
- **סיכום מזג האוויר לחודש יולי 2026** – על פי נתוני השירות המטאורולוגי, חודש יולי 2026 היה חם מהמוצא הרב-שנתי ב-0.7 עד 0.8 מעלות בשעות היום, אך נתון זה אינו נחשב יוצא דופן ביחס לעבר, ומדורג במקום העשירי בלבד בעוצמת החום מאז 1950 (וקריר יותר משלושת חודשי יולי שקדמו לו). החלק הראשון של החודש היה נוח יחסית, בעוד בחלקו השני חלה התחממות, שהתגברה בסוף החודש לכדי גל חום משמעותי, מלווה בהכבדה בעומסי החום ובימים סוערים בים. לקריאת ההודעה המלאה של השירות המטאורולוגי לחצו [כאן](#).

לקראת בחירות 2026:

לקראת הבחירות ב-27 באוקטובר 2026, ניסחנו יחד עם מכון "יסודות" חמש משימות לאומיות לשילוב במצעי המפלגות, בהסכמים הקואליציוניים ובהחלטות 100 הימים הראשונים של הממשלה הבאה. השבוע אנו מציגים משימה נוספת מתוך החזון שלנו, ומזמינים אתכם לשתף מחשבות ותובנות מניסיונכם בשטח מול [אילנה דרור](#) המרכזת את הנושא. **המשימה:** גיבוש מדיניות לאומית לביטחון המזון כחלק מתפיסת הביטחון הלאומי. מול איומי האקלים, גידול האוכלוסייה והתלות ביבוא, נדרש שילוב סדור בין חיזוק הייצור המקומי, יבוא מגוון וניהול סיכונים מושכל כדי להבטיח את אספקת המזון של ישראל.

משימה מספר 2 – מערכת מזון שמורידה את יוקר המחיה

האתגר: פערי תיווך גבוהים, ריכוזיות בשרשרת הערך ותלות במקורות יבוא מצומצמים פוגעים בחקלאות ובצרכנים.

הפתרון: בניית שרשרת ערך יעילה, תחרותית ועמידה יותר.

- **חיזוק החקלאים** – עידוד התארגנויות חקלאים וחיזוק כח המיקוח שלהם.
- **צמצום פערי התיווך** – צמצום פערי התיווך והגברת השקיפות בשרשרת השיווק
- **ניהול סיכונים היבוא** – ניהול סיכונים ביבוא ובחינת השפעות של רפורמות סחר על ביטחון המזון והייצור המקומי.

בעדכונים הבאים נביא את שאר המשימות שרשמנו.

אירועים וכנסים

- **יום עיון שנתי בענף הצאן** - יום העיון השנתי לענף הצאן יתקיים ביום חמישי 3/9 באולם ההרצאות בנווה יער. פרטים נוספים [כאן](#)
- **כנס חקלאות – אקלים ה-2** – משרד החקלאות, שה"מ ולשכת המדענית הראשית (בשיתוף מכון וולקני) מזמינים אתכם לכנס חקלאות-אקלים ה-2. הכנס ייערך ב-11 בנובמבר 2026. פרטים נוספים והרשמה [כאן](#).
- **יום עיון לכבודו של פרופ' גדעון לדיזינסקי** - בתאריך 16 בספטמבר 2026, יתקיים בפקולטה לחקלאות יום עיון לכבוד פרופ' גדעון לדיזינסקי. לפרטים נוספים והרשמה [כאן](#).

נהלים, סקרים, קולות קוראים ושובות

- **טיוטת תקנות המים (אמות מידה להקצאת מים לחקלאות) (תיקון), התשפ"ו-2026** - משרד החקלאות וביטחון המזון [פרסם](#) טיוטת תיקון לתקנות המים (אמות מידה להקצאת מים לחקלאות), התשפ"ו-2026, המציעה להאריך את המועד האחרון להגשת בקשות להעברת הקצאות מים בין צרכנים חקלאיים מ-14 בנובמבר ל-30 בנובמבר. מטרת התיקון היא להעניק לחקלאים פרק זמן נוסף להיערכות ולהגשת הבקשות, ובכך לאפשר ניצול מיטבי ויעיל יותר של מכסות המים לחקלאות בהתאם למנגנון הקבוע בתקנות.
- **קול קורא לרפתנים ורפתניות: שרים 100 שנה לחלב הישראלי!** - לרגל חגיגות 100 שנה להתאחדות יצרני החלב בישראל, התאחדות יצרני החלב מזמינה רפתנים ורפתניות מכל רחבי הארץ לקחת חלק בביצוע חגיגי של שיר הרפתנים, שיוקלט מראש באזור המרכז לקראת האירוע המתוכנן ב-15.11. פרטים נוספים [כאן](#).
- **סקר להכרת הצרכים בחברה הערבית** - משרד החקלאות וביטחון המזון מוביל מהלך מקיף שמטרתו להכיר לעומק את האתגרים והצרכים הייחודיים של החקלאים והחקלאיות בחברה הערבית. לפרטים נוספים [כאן](#).
- **קול קורא העברת היתרים להצבת כוורות** – לאחר כניסת החוק החדש לתוקף ובמסגרת הליך גיבוש רגולציה אנו בוחנים דרכים חדשות להעברת היתרים בין דבוראים המבקשים לפרוש מהענף או לצמצם את פעילותם למגדלים קיימים ולמגדלים חדשים, משרד החקלאות ישמח לקבל את התייחסותכם ודיוק מקצועי של הדברים. נודה לקבלת התייחסויות כתובות עד ליום 24.8.2026 בשעה 12:00. את התייחסויות יש לשלוח לכתובת הדואר האלקטרוני: uzis@moag.gov.il. ניתן לראות את הקול קורא [כאן](#).
- **קול קורא לתוכניות הרצה בתחומי החקלאות מים** – הרשות הלאומית לחדשנות טכנולוגית ומשרד החקלאות משיקים קול קורא לתאגידים תעשייתיים לקבלת סיוע בתוכניות מו"פ ופילוטרים בתחום חקלאות המים, לתקופה של עד 24 חודשים. המסלול מיועד להבאת טכנולוגיות להדגמה בסביבת אמת (TRL 6) לקראת מסחורן, ומתמקד בפתרונות בעלי אימפקט למשק הישראלי, כגון חקלאות מדייקת Alt וזאטה, מערכות גידול סגורות (RAS) גנטיקה ובריאות בעלי חיים ימיים, גידול אצות, מזון אלטרנטיבי, קיימות והתמודדות עם שינויי האקלים. **ניתן להגיש בקשות עד ה-19/8**. פרטים נוספים [כאן](#).
- **הרשמה למערכת דיווח אחזקת מלאי חירום של מזון לבעלי חיים ומלאי חיטה למאכל אדם** - ב-01.09.2026 עתיד להיכנס לתוקף חוק חובת דיווח על מלאי מזון לבעלי חיים ומלאי חיטה לשם היערכות למחסור משמעותי, התשפ"ו-2026 (קישור לחוק [כאן](#)) לפני כניסת החוק לתוקף מי שמחזיק במלאי נדרש לבצע הרשמה ראשונית למאגר המחזיקים של משרד החקלאות וביטחון המזון (ההרשמה נועדה לאפשר את הכניסה לדיווח ביום כניסת החוק לתוקף). **קישור לטופס ופרטים נוספים כאן**.

אורי דורמן

מזכ"ל התאחדות חקלאי ישראל

העתק: עמית יפרח - יו"ר התאחדות חקלאי ישראל

